

CONVERSATION BETWEEN MANDLA (SOWETAN NEWSPAPER) AND
LAWRENCE NTLOKOA ON 11-08-24 AT TEL. NO. 762-1825.

TRANSCRIBED BY W/O. G.G. MANQINANA

A = MANDLA AND B = LAWRENCE NTLOKOA.

B = Hello.

A = Ehmm, Larry.

B = Yah.

A = It's Mandla again.

B = Ahah.

A = Apology too.

B = Eheh.

A = Look, this meeting; when was it? Yesterday?

B = Yah yesterday evening.

A = Yesterday.

B = Uhuhmm.

A = Yesterday evening.

B = Eheh.

A = That's eh - Wednesday night.

B = Eheh.

- A = Fine. Otherwise the boycott itself - is it .....?
- B = It's in Greyhound.
- A = Heh?
- B = The ball is in Greyhound's court.
- A = No no, I mean the consumer Boycott.
- B = Oh, it's on.
- A = I know it's on. When was this meeting with the Indians?
- B = The ..... two days ago.
- A = Two days ago?
- B = Yah that is.
- A = Ah this week?
- B = Ahah this week.
- A = Oh, fine.
- B = Tuesday night I think.
- A = Otherwise, how do you access the boycott itself?
- B = Now it's working - at the moment they hadn't even a need of reinforcement. The people are boycotting White shops.
- A = Good God. Beautiful. by the way it's started again on - how old is it now?

B = It started on the seventh.

A = On the seventh of eh .....

B = Of April.

A = Seventh of April?

B = Eeh.

A = Fine thank you.

B = Okay.

A = Thank you to you.

CONVERSATION BETWEEN BUNTU MFENYANA AND ZELLIE NCUBE @ SISTER BERNARD
ON 1986-04-24 AT 7:00 - 8:00.

TRANSCRIBED BY W/O. G.G. MANQINANA.

A = BUNTU AND B = ZELLIE.

E = Hello.

A = Hello sister, how are you?

E = Fine and you?

A = Baby, my apologies for ..... oh fine.

B = Okay.

A = Oh fine.

B = Okay.

B = Alright.

B = No it's not a matter of being scarce but some work is being done.

A = Au-au don't do that.

B = You know also that a race is being run.

A = I'll be cross with you.

B = You should not be cross, it does not help - this is liberation.

A = Yes mama.

B = You will laugh on the day when I'm liberated.

A = May the Lord bless all your efforts.

B = Yes. Thank you.

A = I thank you.

B = Sure.

A = Okay ma.

B = Right.

A = 'Bye.

(A) (B)
VERBATIM : CONVERSATION BETWEEN SAM AND SISTER BERNARD

IV/11/1964 - 1701-3000 - ENTRY NO. 8 P. 64)

(TSWANA)
TRANPOSED FROM TSWANA TO ENGLISH.

A = Is Sister Bernard in.

B = Yes it her.

A = It is Sam from Pheny, have you received my message.

B = No I have just came in.

A = I have heard that you were to Johannesburg. I am bringing it to your notice they have closed the shop.

B = Oh .....

A = Yes since this morning and we were told that we must tell you, that the shop will close till the boycott ends.

B = Brother Ike will see them.

A = Just now Yunus was here, he said he will be unable to come he found the one known as ..... and the told him to come with his executive.

B = O.K. we will see what to do. Brother Ike will talk to them. It is as if it is done to provoke. We will see what they want to do.

A = They said they will come back at 18h00. The shop was closed early in the morning. When they said they are closing the shop I asked them on what reasons were they closing. They said Point No. 1 - Prices. No. 2 - they said we disturbed them when they wanted to burn the Coke truck. Point No. 3 - That when they wanted to burn those youths who were helping to deliver there which were left when the driver of a truck drove away we protected those youths.

B = You know what Father Phenyoo just leave it as it is we want to see what will they do. You were sent to tell us.

A = Yes, they said Mr. Push, they have four points the last one is when a person has done wrong we go to notify you and not to them.

B = Oh.

A = I told them we do not know them.

B = Leave it to us. We will solve the matter.

A = Will Brother Ike come.

B = Yes, he has not yet arrived.

A = O.K. Bye.

B = Bye.

(B)
VERBATIM : CONVERSATION BETWEEN BROTHER HAROLD AND ISAAC GENU

DATED 1984

A = Hallo can I talk to Brother Ike. ...Voice... : Hang on ...

B = Isaac Genu Hallo

A = Hallo Brother Genu.

B = How are you.

A = I am fine.

B = I am also fine.

A = Your boys "The United" were grouped here.

B = Mm.

A = They say Mr. Sekhuwe the one who staged in show yesterday his
combi was burnt and allege the the combi was burnt by the
KAYCO youths.

B = Mm.

A = So now they are going to burn the car, your cars that side.

B = Our cars.

A = Yes.

B = But where about our cars fit in their fight with KAYCO.

A = They say it is us who sent them.

B = Who say so.

CONVERSATION BETWEEN MRS MASEKO (REX MASEKO'S WIFE WHO IS EMPLOYED
AT SOUTH AFRICAN BREWERIES) AND MR. PHANA (OF ZION CHRISTIAN CHURCH)
ON 1986/04/24 AT 762/3503

RECORDED BY W. G. G. MANQINANA.

A. MRS. Maseko and B = Mr. Phana.

A. Hello,

B. Hello,

A. Is that Mr. Phane

B. Yes, it is Mr. Phana here

A. Mr. Phane, this is Rex's wife here.

B. Yes,

A. Do you still remember me?

B. Oh Brother Rex's wife?

A. Yes, Rex from the Breweries.

B. Oh, Rex Maseko?

A. Yes, sir

B. Yes

A. Sir Rex is give me a hard time here.

B. Yes?

A. I see any reprimand, sir

B. Yes?

A. Since Saturday Rex does not sleep here at home

B. Yes

A. Let me say since last week he does not provide us with money
for some food.

B. Yes?

A. There is no money for some food.

B. Yes

A. Even today as I'm speaking to you, I'm from a prayer meeting.

B. Yes.

A. On arrival I was told that he was at home but the children
are not around, I do not know whether he entered the house.

B. Yes.

A. - Now I looked at the place where he usually leaves the money when I've gone to prayer meetings. He used to provide some money.

B. Yes.

A. He didn't leave anything, not even a cent, he does not provide us with some money for food, (inaudible) now what should I do? For the whole week as he does not sleep at home it means that he puts up at that woman's place because he once admitted that he stays with her at Munzieville.

B. Did he admit?

A. Yes sir, he did admit when we were there and .....

B. Who was handling that case? Morgan?

A. Morgan.

B. Yes?

A. Yes.

B. What did Morgan say when he (Rex) admitted?

A. You know I do not really remember what Morgan said I only heard him say that he would warn that woman (girl)

B. Where did the woman (girl) stay?

A. At forty three twelve (43-12)

B. What's her name?

A. Sinah

B. Who?

A. Sinah

B. Sinah?

A. Yes.

B. Forty three twelve?

A. Yes

B. So ..... mummy

A. Yes sir

B. I'll do this my darling tomorrow, neh?

A. Tomorrow?

B. Yes. So I'll be there from work tomorrow?

A. Yes I'm at home sir

B. Are you?

A. Yes

B. What time?

A. I'll be at home for the whole day

B. The whole day?

A. Yes.

B. So I'll come over to you at about half past nine.

A. Half past nine in the morning?

B. Yes, in the morning. I'll come to you so that we can discuss you see? So that I can write a letter summoning that woman (girl). So Morgan did not want to call that woman (girl)?

A. She did not come.

B. .00oh

A. That's what led to my dissatisfaction

B. Ooh

A. What I asked was how would it be if some people were sent to warn that woman (girl)?

A. So that this man should not get a chance to visit her, you see?

B. Ooh don't worry (inaudible) I'll come to you tomorrow mummy, understand?

A. Yes, sir.

B., So that we can discuss that issue and I'll arrange to send some boys to go and call that woman and in the evening we can meet

A, Where will we meet? There? (Convent)

B. Yes.

A. Oh

B. Yes. I would like to discipline that woman.

A. Yes

B. So I'll come over to you at about half past nine

A. Yes

B. So that I can get this issue well, understand?

A. Yes

B. Thank you, neh

A. Right now we don't have some money to buy food, what must I do?

B. Didn't he leave you any money at all?

A. There is no money for some food.

B. Nothing at all? AT ALL?

A. There is nothing, sir, Last week he boasted showing them his pay-packet. He told them that he gives her all the money.

B. But did he give you some?

A. From there he did not come home again.

B. But did he give you some money?

A. Part of it - even then because I asked for some as he was leaving on Friday. I asked him whether he had some money for us .....

B. Yes

A. It was then that he gave me seventy and kept thirty

B. Yes

A. Yes

B. Oh, well it's alright I'll see tomorrow

A. Yes

B. Alright

A. Shouldn't I go and ask for some money from him at the factory?

B. At the factory

A. Yes

B. When? Isn't it true that they got paid today?

A. Yes they received their salaries today

B. No don't do that

A. Yes

A. Yes

B. Alright

A. Alright

B. Bye' Bye,

A. Thanks

B. At about half past nine, neh? .

A. Half past nine?

B. Yes

A. Alright

B. Goodbye

A. Bye

B. Fight.

Mouton Isaac GENU, M. NB. Gebore 53.01.12
 WOONAGTIG TE 3156 KAGISO II TEL. GEEN, WERKSAAM TE FRANSEN
 ENGINNERING, FRANSENSTRAAT, CHANDOR, KRUGERSDORF, TELEFOON
 NOMMER 762-1424

VERKLAAR

Ek verklaar dat die volgende verklaring wat ek nou maak, die waarheid is na my beste wete en oortuiging en met die wete dat, as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek weet wat vals is of wat ek nie glo waar is nie.

Ek is 'n masjien-operateur by Franses Engineering, Chandor.

Op 82.07.19 het ek en George MOILOA op 'n afgerolde briefhoof van die Anti Racist Republic ad-hoc Committee aan die Parish Council, St. Peter's Roman Catholic Church, Kagiso I, 'n versoek gerig dat die Roomse Kerk beskikbaar gestel moet word vir 'n gedenkdienens-biddag op 82.08.08 ter verwelkoming van Eerwaarde Frank CHIRANE. Ek het die brief geskryf en onderteken.

Ek het die brief geneem en aan Mnr. MZIMELA, die president van die St. Peters Roman Catholic Church Parish Council gegee. Ek kan nie die dag onthou nie maar dit was gedurende die laat middag. So teen sonder. Hy het gesê dat hy my nie 'n antwoord kan gee nie aangesien hy die versoek aan die Parish Council moes voorlê. Aan die begin van verlede week het ek weer na Mnr. MZIMELA se huis gegaan. Mnr. MZIMELA het my meegedeel dat die Parish Council sy toestemming verleen het.

Nadat ons bekend gemaak het dat ons 'n massa biddiens vir Eerwaarde CHIRANE beplan, is ons deur verskeie mense versoek om die diens uit te brei dat dit ook "Womans Day" herdenkings sal insluit aangesien dit die 9de is. Dit het my goedkeuring weggedra. Ek het Amanda KWADI gebel, - ek het haar normer in die telefoongids gevry - en haar gevra of sy nie kan reël met die Federation of South African Woman dat iemand op 82.08.08 'n toespraak kom hou ter herdenking van "S.A. Womans Day" nie. Sy het my meegedeel dat sy my versoek aan F.O.S.A.W. sal voorlê en dat indien dit goedgekeur word sy 'n berig in die koerant sal plaas. Ek sal dan sien wie die spreker sal wees. Op Donderdag, Augustus 5, 1982 het 'n berig in die Sowetan verskyn waarin gemeld is dat Amanda KWADI die toespraak sal hou.

Ek het ook persoonlik Biskop TUTU van die Anglikaanse Kerk gebel

en hom genooi om ons te kom toespreek. George en ek het besluit om Biskop TUTU te nooi.

Ek persoonlik na Eerwaarde CHIKANE se huis in Soweto gery en hom uitgenooi om op Sondag 82.08.08 om 12h00 na die Roomse Katoelike Kerk in Kagiso I te kom. Hy het ingestem om te kom.

Op Sondag 82.08.08 moontlik tussen 12h00 en 14h00, het ek by die Roomse Kerk arriveer. Ek het die volgende persone daar gekry t.w. Biskop TUTU, Amanda KWADI, Eerwaarde CHIKANE en Sister BENEDICT. Laasgenoemde het ek nie genooi nie. Almal was reeds in die kerk en ek het vir my n sitplek gekry. Die seremoniemeester het my geroep om te praat. Ek het Eerwaarde CHIKANE verwelkom en het kortliks gepraat oor Jesaja 58 om Eerwaarde CHIKANE moed te gee.

Ek het nie na die ander sprekers geluister nie.

Terwyl ek gesit het, nadat ek gepraat het, het ek n bondel pamflette van n onbekende persoon langs my gekry. Ek het een geneem en die pak aangegee aan n persoon langs my. Ek weet nie wie die man was nie. Dit kan n vrou ook wees wat langs my gesit het. Ek het nie die pamflet gelees nie en weet nie wat ek daarmee gemaak het nie.

Ek het plakkate opgemerk wat binne teen die kerk se mure geplak was maar het dit nie gelees nie.

Ek kan nie onthou hoe laat die diens geëindig het nie. Toe ek uitstap het ek George MOILOA gesien. Ek weet nie wanneer hy gelaag het nie. Ek het nie met hom gesels. Ek is direk daarna luistoe.

Ek is nie bereid om hierdie verklaring voor n polisiebeampte te teken nie.

Ek is ook nie bereid om hierdie verklaring voor n Landdros te teken nie.

Ek sal hierdie verklaring slegs in n hof herhaal.

Ek en George MOILOA het saam besluit om "S.A. Womans Day" se herdenking te vier op Sondag 82.08.08 tydens die biddiens vir Eerwaarde CHIKANE.

Ek kan wel sê ek weet wat "Womans Day" behels.

Ek wil verder niks sê nie.

Ek is tevrede met wat geskryf is. Hier is niks geskryf wat ek nie gesê het nie en nie bereid is om in n ope hof te herhaal nie.

Bostaande verklaring is op 82.08.09 tussen 17h00 en 19h15 deur my te Krugersdorp geneem.

Nr. S155172E S/A/O G.G. Manqinana het getolk vanaf Khosa na Afrikaans.

[Handwritten signature]
 ..... S/A/O
 MANQINANA

Verklaarder het gewier om die verklaring te teken.

[Handwritten signature]
 ..... LT.
 J.F. MOSTERT

AANKLAAR: Soos dit die hof behaag. Ek handig is afskrif van Proklamasie nommer 119 van 8 April 1960 waarkragtens die organisasie African National Congress 'n onwettige organisasie verklaar is.

DEUR DIE HOF: BEWYSSTUK A.

AANKLAAR: Ek handig ook in 'n fotostatiese afskrif van Staatskoerant nommer 7712 van 14 Augustus 1981 waarvolgens Mayaboji nommer 3, 1981 kragtens Artikel 93 van die Publikasiewet, wet 42 van 1974, die besit van die publikasie verbied het.

DEUR DIE HOF: BEWYSSTUK B.

DIE STAAT ROEP:

PIETER ERNST JOHANNES KRUGER: beëdig verklaar:

ONDERVRA DEUR AANKLAAR: U is 'n kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie, gestasioneer te Krugersdorp, verbonde aan die Veiligheidstak? --- Dit is korrek.

Kaptein op 4 Maart 1983 was u in bevel van 'n deursoeking aan huis van die beskuldigde? --- Dit is korrek.

Kaptein, waar is die beskuldigde se huis geleë? --- Die huis is geleë by 3156 Eagiso, Krugersdorp landdros distrik.

DEUR DIE HOF: Is dit 'n woonbuurt? --- Dit is 'n woonbuurt.

HOOFGESTUIEKIS (Verv): Kaptein, hoe laat het u na die beskuldigde se huis gegaan? --- Ongeveer vieruur die oggend was ek vergesel van luitenant Lubbe, adjudant offisier Bezuidenhout, op daardie stadium nog 'n sersent, adjudant offisier Mekgo op daardie stadium ook 'n sersent. By my aankoms by die huis, of by ons aankoms by die huis het ons nader gestap na die huis na die voordeur van die huis toe. Waar ek aan die deur geklop het. Daar geen reaksie was nie. Ek en adjudant offisier Bezuidenhout toe aan 'n

3. kamervenster geklop het, verskeie kere geklop het. Daar ook nie reaksie was nie. Luitenant Lubbe en Adjudant offisier Mekgo het om die huis na die agterkant van die huis gestap ten einde daar te klop en reaksie te probeer kry. Ek in besit was van 'n lasbrief vir deursoeking. Ek adjudant offisier Bezuidenhout opdrag gegee het om die eene ruit se stopverf te verwyder ten einde toegang tot die huis te probeer kry. Reaksie in die huis te probeer kry. Tydens die verwydering van die stopverf die ruit gebreek het. Ek gemerk het dat drie persone in die betrokke kamer slaap. Twee jongerige kinders en een bietjie groter. Adjudant Bezuidenhout aan die groter een gevra het om die eienaar van die huis wakker te maak, wie die beskuldigde is. Sy opgestaan het en die vertrek verlaat het. Waarop luitenant Lubbe my van agter die huis geroep het en my meegedeel het dat die agterdeur oopgesluit is. Ek en adjudant offisier Bezuidenhout het omgestap na die agterdeur toe waar ek die beskuldigde in die kombuis aangetref het.

DEUR DIE HOP: Die agterdeur is toe oop? --- Agterdeur oop ja. Ek het die beskuldigde meegedeel wie ek is. Hom meegedeel die aard van my besoek. Hom meegedeel dat ek in besit is van 'n lasbrief vir die deursoeking van sy huis. Hom meegedeel waarvoor ek kom soek. Ek het die lasbrief aan die beskuldigde getoon, ek het dit vir hom gelees. Hy het dit begryp. Dit onderteken.

HOOPGETUENIS (Verv): Kaptein watter taal het u en die beskuldigde gebesig? --- Ek het Afrikaans met hom gepraat wat hy baie goed verstaan. Die lasbrief het ek vir hom in Engels gelees.

DEUR DIE HOP: Verstaan hy Engels ook? --- Hy verstaan

/Engels .....

4.

Engels ook baie goed. Ek het hom gevra of, alles in die huis sy eiendom is. Of daar in die huis enige iets is wat nie aan hom behoort nie, waarop hy my meegedeel het dat alles in die huis sy eiendom is. Ek het die beskuldigde meegedeel dat adjudant offisier Bezuidenhout die fisiese deursoeking gaan doen. Dat hy ten alle tye teenwoordig moet wees, dat luitenant Lubbe en adjudant offisier Megwe sal bystaan en die eiendom sal terugpak wat deur adjudant offisier Bezuidenhout uitgepak word. Beskuldigde se vrou het by my in die eetkamer, ek noem dit die eetkamer omdat die meubels in daardie vertrek meer in 'n eetkamer tuishoort as in 'n sitkamer. Adjudant offisier Bezuidenhout, luitenant Lubbe en adjudant offisier Megwe en die beskuldigde is toe na sy slaapkamer toe.

HOOFGEVINDENIS (Verv): Kaptein u het gemeld van die groter een van die kinders wat wakker gemaak is. Wat het van die persoon geword? --- Sy het terug gegaan na die oorspronklike kamer toe op daardie stadium. Waar sy aanvanklike geslaap het saam met die twee klein kindertjies. Op 'n latere stadium het sy aangesluit by my en die beskuldigde se vrou in die eetkamer. Adjudant offisier Bezuidenhout het voort gegaan met die deursoeking. Waarop hy na 'n kort rukkie uit die kamer uitgekom het in die sitkamer in. Die beskuldigde luitenant Lubbe en adjudant offisier Megwe saam met hulle uitgekom het. Waarop adjudant offisier Bezuidenhout aan my 'n hemp oorhandig het.

DEUR DIE HOF: BEWYSSTUK 1? --- BEWYSSTUK 1. Dit is 'n geel hemp met groen en swart kleure daarby met die woorde voor op die bors aangebring, "power matla" en "amandla power" asook 'n tekening van 'n persoon, van 'n mens in swart met groen gekleurde, vermoedelik 'n kopdoek of iets in daardie

lyk met 'n groen omhulsel om die heup, met 'n skildvel aan die voorkant en 'n spies aan die bokant. Asook 'n persoon wat 'n mens voorstel met groen klere aan, 'n geel en groen en swart kopdoek. Die persoon is in swart met 'n voorwerp wat lyk soos 'n geweer.

MR. JOSEPH: Just for the record. The witness the doek is nog "geel, groen en swart. Net geel en swart"? --- Nee geel, groen en swart.

Nee, die doek op die persoon wat groen gekleur is?

DEUR DIE HOF: Hou net dat ek sien. Die kopdoek, is daardie doek nie groen nie? --- Die tweede beskrywing is dit 'n groen pak klere met 'n geel kopdoek met groen en swart ingeweas daar.

MNR. JOSEPH: Jammer op hierdie afstand, lyk dit so swart.

DEUR DIE HOF: Wys net nader vir mnr. Joseph. Dit is misleidend van ver af? --- Met 'n voorwerp oor die skouer deur 'n hand vasgehou word, 'n swart hand vasgehou word wat lyk na 'n geweer. Die eerste beskrywing van die persoon met die spies en die skildvel is daar ook 'n tweede persoon. Daar is ook 'n persoon wat die indruk skep dat dit 'n vrou kan wees. Wat gekleed is in 'n swart romp met groen gedeelte. Die persoon is swart ingekleur met 'n geel, wil dit 'n wapen noem of 'n geel kol met swart op die bors. Die hemp verder aan die onderpunt is kleure geel, groen en swart. By die woord "mandla power mandla" is daar op die "w" van power, vier vingers en 'n duim wat gebuig is. Daar is 'n tekening van 'n ketting. Ook op die voorkant. Op die geel gedeelte vandie hemp is daar tekeninge wat lyk soos die tekening van 'n mens. Wat bymekaar geplaas is met die voete teenmekaar. Met die tekening van 'n spies of iets

/soortgelyks ....

soortgelyke soos 'n sp. s. 'n Tekening van iets wat die aanduiding gee dat dit 'n skildvel is. Die tekening is in groen en swart op die hemp aangebring. Die kraag van die hemp is 'n donker kleur. Dit kan 'n donkerblou wees, hy toon die kleur van swart. Ek het aan die beskuldigde verduidelik dat hierdie hemp soortgelyk die tekeninge daarop en in geheel gesien soortgelyk is soos wat in die amptelike mondstukke van die "African National Congress aangedui word van tyd tot tyd.

MR. JOSEPH: Your Worship, with respect, I object to that evidence, on the basis that this witness is giving testimony which is of an expert nature, and he is referring to publications which are not before the Court. His inference is that those publications which he refers to, this is the type of garment which is associated with the organisation which he is talking about, without Your Worship having the opportunity to read those publications and for Your Worship to rely on the inference drawn by this witness is, first of all not the best evidence that can be led, and second of all it is clear prejudicial to the accused. With respect this witness cant say, cant tell Your Worship that that garment, its style, its design, its colours etcetera, etcetera, is the type of garment, the type of uniform which is associated with the unlawful organisations that we are dealing with, unless my learned friend lays a foundation to establish that he is an expert and more than his inference is based on documentation which he has read which is not before the Court.

BY THE COURT: He said that this is the warning that he gave the accused, this is not tendered as evidence of his opinion?

--- Well that warning is not necessary.

Why not? --- All he has to say is I warned the /accused . . . .

accused. I warned the accused not to say anything. I warned the accused that he is entitled to remain silent.

He is entitled to inform the accused what he is suspecting. What is his suspicions? --- Your Worship, I make the objection and I abide by Your Worship's ruling.

DEUR DIE HOF: Die getuienis word toegelaat.

AANKLAER: Dankie? --- Ek het die beskuldigde verduidelik dat die tekeninge op die hemp soortgelyk is soos die van tyd tot tyd in publikasies van die "African National Congress" amptelike publikasies voorkom. Dat ek redelike gronde het om te glo dat hierdie hemp daardie organisasie voorstel. Ek het hom gewaarsku dat hy nie verplig is om enige verduideliking te gee hoegenaamd nie. Maar dat indien hy 'n verduideliking wil gee hy 'n verduideliking kan gee ten einde sy onskuld op enige wyse te bewys. Ek het die beskuldigde gevra of hy wil 'n verduideliking gee waarop hy vir my 'n verduideliking verskaf het. Dat die hemp verteenwoordigend van "Inkata" is.

DEUR DIE HOF: Van Inkata? ---- Van Inkata is. Dat hy 'n lid is van Inkata. Ek het die beskuldigde gevra of hy aan my sy lidmaatskap kan toon waarop hy geantwoord het dat dit iewers in die huis is. Ek het die beskuldigde gevra of hy die hemp van tyd tot tyd dra. Waarop hy verduidelik het dat hy dit dikwels dra.

HOOPGETUIGKIS (Verv): Kaptein die lidmaatskap kaart van Inkata, kon die beskuldigde dit aan u toon? --- Na die hele deursoeking van die huis voltooi was het ek die beskuldigde geleentheid gegee om die kaart vir my te kry. Wat hy nie kon toon nie. Tydens die verduideliking het dit 'n aantekening gemaak daarvan asook 'n aantekening van waar

/dit ....

F.O.O. Kruger

dit gekry was en 'n beskrywing van die hemp. Tydens daardie verduidelikings in die kamer was luitenant Lubbe, adjudant offisier Megwe en die beskuldigde en die beskuldigde se vrou teenwoordig.

Kaptein wat het van adjudant Bezuidenhout geword? --- Hy was ook teenwoordig. Nadat ek met die beskuldigde klaar gesels het oor die hemp is die beskuldigde, adjudant offisier Bezuidenhout, luitenant Lubbe en adjudant offisier Megwe terug na dieselfde kamer van die beskuldigde toe.

HOF VERDAAG

10

HOF HERVAT:

DEUR DIE HOF: U is nog onder eed? --- Korrek. Nadat ek met die beskuldigde klaar gesels het in die eetkamer is luitenant Lubbe, adjudant offisier Bezuidenhout en adjudant offisier Megwe terug na dieselfde kamer toe waar hulle oorspronklik vandaan gekom het. Na 'n kort rukkie het adjudant offisier Bezuidenhout, die beskuldigde, luitenant Lubbe en adjudant offisier Megwe weer vanuit die kamer uitgekom waarop adjudant offisier Bezuidenhout aan my 'n verdere hemp oorhandig het. Ek het ook in die geval 'n aantekening gemaak van waar die hemp gekry was.

20

DEUR DIE HOF: Is dit hy daarsc, BEWYSSTUK 2? --- Dit is BEWYSSTUK 2. Aantekening gemaak van waar dit gekry was en 'n beskrywing van die hemp ook 'n aantekening van gemaak. Ek het die beskuldigde meegedeel dat die waarskuwing ten opsigte van die eerste hemp so ver hy nie nodig het om 'n verduideliking te gee nie nog van krag is. Die hemp is 'n geel hemp met 'n groen Afrika kaart waarvan die groen Afrika kaart is swart omboorsel het. Ek het die beskuldigde meegedeel dat ek redelike gronde het om te glo dat die geel hempie met die groen Afrika kaart met swart omboorsel soort

30

/gelyk ....

gelyk is, die klere soortgelyk is as die wat deur die verbode organisasie die African National Congress van tyd tot tyd gebruik word. In die organisasie is klere te verteenwoordig. Ek het die beskuldigde gevra of hy vir my 'n verduideliking wil gee in die verband waarop hy aan my verduidelik het dat hy die hemp by 'n onbekende vrou in die straat gekoop het. Op 'n verdere vraag van my of hy wil verduidelik of hy die hemp dra het hy aan my verduidelik dat hy dit wel dra. Ek het van die verduideliking ook 'n aantekening gemaak, waarop ek beslag gelê het op die hemp. Ten tye van die verduideliking was adjutant offisier Bezuidenhout, luitenant Lubbe, adjutant offisier Megwe, en die beskuldigde se vrou ook in die sitkamer of eetkamer teenwoordig. Adjudant offisier Bezuidenhout, luitenant Lubbe en adjutant offisier Megwe en die beskuldigde is weer terug na dieselfde kamer toe. Na 'n kort rukkie het adjutant offisier Bezuidenhout weer vergezel van die beskuldigde, luitenant Lubbe en adjutant offisier Megwe vanuit dieselfde kamer gekom in die eetkamer in. Waarop adjutant offisier Bezuidenhout aan my 'n verdere hemp oorhandig het. Die beskrywing van die hemp is as volg dit is 'n geel hemp met 'n swart Afrika kaart op die bors.

Dit is BJWYSSTU 3? --- het 'n swart afrika kaart op die bors. Met die woord "majebue" bokant die Afrika-kaart op die bors. Die materiaal waaruit hierdie letters bestaan is soortgelyk soos wat soms in kerkgeboue op die kansel, daardie lappies.

Fluweelagtig? --- So fluweelagtig. Agterop die hemp is ook 'n swart Afrika kaart met letters wat ook uit die fluweelagtige materiaal bestaan met die woorde "back to God". Die kraag van die hemp bestaan uit die geel materiaal

/n .....

'n groot siersteek en 'n swart siersteek. Aan die buitekant
 sowel as aan die binnkant. Die mou bestaan ook uit die-
 selfde materiaal, geel materiaal met die groot siersteek en
 ook die swart siersteek. Die sakke van die hemp bestaan
 ook uit dieselfde materiaal ook met die groen siersteek en
 die swart siersteek. Ek het die beskuldigde verduidelik
 dat die verduideliking ten opsigte van die eerste twee
 items ook van krag is. Die waarskuwing dat hy nie verplig
 is om enige verduideliking te gee nie, maar dat ek redelike
 gronde het om te glo dat hierdie materiaal met die woord
 voorop "majebue", die Afrika kaart, die groen en geel, swart
 siersteke op die geel materiaal soortgelyk is as die wat
 deur die verbode organisasie die African National Congress
 van tyd tot tyd in die propoganda oorlog gebruik word.
 Ek het die beskuldigde gevra of hy wil 'n verduideliking gee
 ten opsigte van die item. Waarop hy verduidelik het dat
 hy dit ook gekoop het by 'n onbekende vrou in die straat.
 Dit sal Bewysstuk 3 wees. Nadat ek die aantekeninge ten
 opsigte van die verduidelikinge afgeneem het, verskoon.
 Voordat ek klaar was met die beskuldigde het ek hom gevra of
 hy die hemp van tyd tot tyd dra waarop hy gesê het dat hy
 dit wel dra. Adjudant offisier Bezuidenhout, die beskuldigde,
 luitenant Lubbe en adjudant offisier Megwe is daarna weer
 terug na dieselfde kamer toe. Waarna hulle na 'n kort tydjie
 terug gekeer het. Daar nie 'n beslaglegging plaasgevind het
 nie. Na die aangrensende kamer beweeg het saam met die
 beskuldigde. Voordat hulle begin het met die deursoeking
 aldaar het 'n jong swart meisie ook by my en die beskuldigde
 se vrou aangesluit in die eetkamer. Twee klein kindertjies
 het egter in die kamer agtergebly. In die kamer was gewees
 die beskuldigde, luitenant Lubbe, adjudant offisier Megwe.

10

20

30

Na 'n kort rukkie het adjudant offisier Bezuidenhout, luitenant Lubbe, adjudant offisier Megwe en die beskuldigde die eetkamer binnegedra waarop adjudant offisier Bezuidenhout aan my twee kinderhempe oorhandig het. Die beskrywing van die een hempie is as volg. Dit is 'n geel hemp, geel kleurige hemp met 'n groen Afrika kaart aan die linkerbors. Met 'n geel omboorsel. Voor op die bors in swart letters aangebring met dieselfde materiaal, soortgelyke materiaal soos wat ook op die vorige hemp, die woorde "aluta continue" Agterop die hemp met materiaal soortgelyk soos ek reeds aan die hof beskryf het, die fluweelagtige materiaal die woorde "viva mandela". Ek het die beskuldigde meegedeel die waarskuwing soos vervat in die vorige items -.

10

Met 'n oomblik is die twee nou saam gevind na bewering?
 --- Dit is korrek.

Ons sal dit noem BEWYSSTUK 4A en 4B. Die eerste een wat u nou genoem het is 4A? --- Korrek. Ten opsigte van hierdie item het ek die beskuldigde ook meegedeel wat sy regte is. Ek het hom meegedeel dat hierdie hemp met die Afrika kaart, die geel omboorsel, die woorde voor en die woorde agter soortgelyk is aan die kleure wat die African National Congress van tyd tot tyd gebruik. Dat die woorde swart is die hemp geel is en die Afrika kaart groen is. Ek het die beskuldigde gevra of hy wil 'n verduideliking gee waarop hy verduidelik het dat hy dit vir sy kind ook in die straat by 'n onbekende vrou gekoop het. Op 'n verdere vraag of hy vir my kan sê wat die woorde "aluta continue" beteken het die beskuldigde my meegedeel dat dit beteken "the struggle continues". Oor die woorde agterop die hemp het ek die beskuldigde ook gevra of hy vir my 'n verduideliking wil gee. Na wie die Mandela is na wie verwys word. Waarop

20

30

/hy ....

my verduidelik het dat dit verwys na Nelson Mandela, Robbenland is en wie die leier van die African National Congress is. Op 'n verdere vraag of hy vir my verduidelik wat die woorde "viva Mandela" beteken vir my gesê dit beteken "long life Mandela". Op 'n verdere vraag of hy toelaat dat sy kind dit dra het die beskuldigde my meegedeel dat sy kind dit wel dra. Die beskrywing ten opsigte van die betrokke hemp het ek ook 'n beskrywing gemaak van waar dit gekry is, die beskrywing daarvan en die verduideliking. Die tweede hempie se beskrywing is 'n geel materiaal met 'n swart en groen kleurige siersteek om die kraag wat ook aan die binnekant sigbaar is en 'n swart kleurige siersteek op die moue -.

10

Ja, dit is dieselfde steek op die moue en op die sak?
 --- Ja, ten opsigte van die item het ek die beskuldigde gevra of hy 'n verduideliking wil gee waarop hy verduidelik het dat hy dit ook vir sy kind gekoop het by die onbekende winkel in die straat.

By dié onbekende vrou? --- Ja. Op 'n verdere vraag of sy toegelaat het dat sy kind ook die hempie dra was die antwoord van die beskuldigde dat dit wel so is. Beskuldigde, adjutant offisier Bezuidenhout, luitenant Lubbe en adjutant offisier Megwe is terug na die kamer toe. Na 'n kort rukkie het adjutant offisier Bezuidenhout, die beskuldigde, luitenant Lubbe en adjutant offisier Megwe weer in die sitkamer, eetkamer ingekom en aan my twee stukke materiaal oorhandig.

20

Twee stukke materiaal? --- Dit is korrek. Dit kom voor of dit blyk te wees, kopdoske te wees. Op die materiaal bestaan uit die kleure, die geel, die groen en die swart. Op die een stuk materiaal kom die woorde "urafiki Tanzania" met twee letters PH294 daarop aangebring. Dit is op die

30

/soomkant .....

document van 'n stuk materiaal. Die ander stuk materiaal
 , dieselfde materiaal, dieselfde kleure maar sonder
 daardie bewoording in letters. Ek het die beskuldigde
 weer -.

Sal ons altwee noem as BEWYSSTUK 5? --- Hulle is
 beide saam gekry.

Hulle is verskillend. Die een waarop geskryf is is
BEWYSSTUK 5A en die ander is BEWYSSTUK 5B? --- Ek het die
 beskuldigde weer verduidelik wat sy regte is en vir hom
 gesê dat hierdie materiaal se kleure soortgelyk is soos
 die materiaal wat van tyd tot tyd deur die African National
 Congress vir propaganda doeleindes gebruik word. Ek het die
 beskuldigde gevra of hy my wil 'n verduideliking gee. Waarop
 hy verduidelik het dat hy die materiaal, die twee kopdoeke
 vir sy vrou gekoop het by die onbekende vrou in die straat.
 Op 'n verdere vraag of sy vrou dit dra, het die beskuldigde
 meegedeel dat sy dit wel dra. Ten opsigte van die
 verduideliking het ek ook 'n aantekening gemaak, asook
 die plek waar dit gevind was en die beskrywing daarvan.

Die beskuldigde, adjudant offisier Bezuidenhout, luitenant
 Lubbe en adjudant offisier Megwe is weer terug na die kamer
 toe. Waarne hulle binnekort, rakkie weer terug gekeer het.
 Waarop adjudant offisier Bezuidenhout aan my 'n dokument
 oorhandig het. Met die woorde "Majebue" selfde woorde soos
 wat op die een hemp verskyn. In die linkerkhoek bo "all
 power to the people". Met die spies wat deur 'n gebalde
 vuis ook in die linkerkhoek is. Hy is verder getiteld
 Majebue no 3. 1981 Year of the youth. In kleiner letters
 "the fourth nightly journal of the African National Congress".
 Met die verdere opskrif: "Matola attack, let us reply".
 Hierdie dokument is 'n amptelike orgaan publikasie van

die verbode organisasie African National Congress. Ek het
die beskuldigde meegedeel -.

HOF VERBODIG

HOF HERVAT:

DEUR DIE HOF: U is nog onder eed? --- Korrek. Ek het
die beskuldigde weer eens daarop gewys wat sy regte is
soos ook in die vorige gevalle. Dat hierdie dokument 'n
verbode publikasie van die verbode organisasie die African
National Congress is. Of hy my 'n verduideliking wil gee
ten opsigte van die dokument. Die beskuldigde het verduide-
lik dat hy nie kan onthou by wie hy dit gekry het nie. Dat
hy dit nog nie gelees het nie. Ten opsigte van die verdui-
deliking het ek ook 'n aantekening gemaak, ook waar dit
gevind was en 'n beskrywing daarvan. Ek het beslag gelê
ook op die item. Dit sal wees BEWYSSTUKE A. Na die
verduideliking het ek die beskuldigde gevra soos ek reeds
in my getuienis gesê het om die lidmaatskap van Inkata aan
my te toon. Waarop hy dit nie kon doen nie. Ek het die
beskuldigde in hegtenis geneem en ons het almal uit die
huis beweeg na sy voertuig wat aangrensend langs die huis
gestaan het. Aan die westekant van sy huis. Adjudant
offisier Bezuidenhout het ook sy motor deursoek. Daar is
niks gevind nie. Waarop ons die perseel verlaat het.
Tydens al die deursoekings wat plaasgevind het het ek op
geen stadium fisies deelgeneem aan die deursoeking nie.
Was my opdrag ook aan luitenant Lubbe, Adjudant offisier
Bezuidenhout en adjudant offisier Megwe dat slegs adjudant
offisier Bezuidenhout die fisiese deursoeking moet doen, dat
die ander twee lede se taak sal wees om die eiendom wat
uitgepak word terug te pak. Die verduidelikings van die
beskuldigde was vry en bereidwillig en het hy op geen stadium

/die ....

die indruk gegee dat hy nie wou vree antwoord nie.

DEUR DIE HOF: Vra.

DEUR DIE HOF: Mnr. Joseph.

AANKLAER: Voordat die hof voortgaan mag ek net meld daar is reeds twee dokumente BEWYSSTUK A EN B ingehandig.

DEUR DIE HOF: O, ja dankie mnr. Aanklaer ja. Dit is BEWYSSTUK C dan hierdie. Dankie.

MNR. JOSEPH: Mag ek vra vir 'n kort verdagting

DEUR DIE HOF: Seker meneer.

HOF VERDAAG

10

HOF HERVAT:

DEUR DIE HOF: U is nog onder eed? --- Korrek.

KRUISONDERVRA DEUR MNR JOSLPH: Kaptein, die pamflet Majabuja, dit is BEWYSSTUK C. Dit is gevind in die kinders se slaapkamer, is dit reg? --- Korrek.

Was u op enige stadium binne daardie kamer? --- Nee.

Kon u sien deur die deur? --- Nee, gedeeltelik.

Gedeeltelik kon ek ingesien het, maar 'n klein gedeelte van die kamer binne.

Het u enige meubels in daardie kamer gesien? --- Nee.

Het u 'n bed in daardie kamer gesien? --- Nee.

Die kinders het op die vloer gelê.

Die kinders het op die vloer gelê? --- Dit is die gedeelte van die kamer wat ek kon sien.

Op komberse? --- Dit is korrek, ja.

Nou u het die beskuldigde daardie aand omtrent vyf keer gewaarsku? --- Nee, nie vyf keer gewaarsku nie.

Vyf keer herinner aan die oorspronklike waarskuwing en sy regte.

Wat was sy regte? --- Dat hy nie verplig is om enige verduideliking te gee nie. As hy 'n verduideliking wil gee

/waardeur .....

Collection Number: AK2145

KRUGERSDORP RESIDENTS' ORGANISATION AND 4 OTHERS v. THE MINISTER OF LAW AND ORDER AND 2 OTHERS 1986

PUBLISHER:

Publisher:- Historical Papers, University of the Witwatersrand

Location:- Johannesburg

©2012

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of the collection records and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

This document is part of a private collection deposited with Historical Papers at The University of the Witwatersrand by the Church of the Province of South Africa.